

İlgili Kanun / Madde
6356 S. STK/36, 41

T.C
YARGITAY
9. HUKUK DAİRESİ

Esas No. 2023/1512

Karar No. 2023/2937

Tarihi: 23.02.2023

● İŞLETME DÜZEYİNDE TİS YETKİSİ
● ORTAK YÖNETİMİN İŞYERLERİNİN BAĞIMSIZ FAALİYET ALTINDA ÜRETİM YAPMASINA ENGEL OLMADIĞI

ÖZETİ Bilirkişi raporunda yer alan tespitler; işyerlerinde yapılan işlerin 18 No.lu işkolunda aynı mahiyette işler olduğu, işyerlerinin ayrı ve bağımsız olarak faaliyet yürüttükleri, yaptıkları işlerin ve üretimlerin birbirlerine bağlı olmadığı, her bir işyeri tarafından yapılan satışlarda ayrı ayrı fatura kesildiği, tek merkezden iş ve işlemlerin yürütülmesi uygulamasının yapılan işlerin ve üretimin birbirinden bağımsız olarak yürütülmesine bir engel teşkil etmediği, sonuç olarak idari ve mali yapılanmada üst düzeyde ortak sevk ve idare bulunmakla birlikte yapılan üretimin her işyerinin tamamen kendi bağımsız faaliyeti ile gerçekleştirildiği şeklindedir.

4. Açıklanan bu maddi ve hukuki olgular karşısında dava konusu Buca İmar AŞ işverenine ait İşkolları Yönetmeliği'nin 18 sıra numaralı işkolunda yer alan 6 birimin bağımsız işyerleri olduğu ve 6356 sayılı Kanun'un 34 üncü maddesinin ikinci fıkrası anlamında işletme teşkil ettiği, buna göre toplu iş sözleşmesi yapabilmek için %40 çoğunluğun sağlanması gerektiği açıktır. Bu itibarla 03.09.2018 yetki başvuru tarihi itibarıyla, asıl dava bakımından davacı Toleyis Sendikasının %40 çoğunluğu sağladığı anlaşıldığından asıl ve birleşen davanın kabulüne karar verilmesi gerekirken eksik inceleme ile yazılı şekilde hüküm tesisi

Taraflar arasında İlk Derece Mahkemesinde görülen ve istinaf incelemesinden geçen yetki tespitine itiraz davasında verilen karar hakkında yapılan temyiz incelemesi sonucunda, Dairece İzmir Bölge Adliye Mahkemesi 15. Hukuk Dairesi kararının ortadan kaldırılmasına ve İlk Derece Mahkemesi kararının bozulmasına karar verilmiştir.

İlk Derece Mahkemesince bozmaya uyularak yeniden yapılan yargılama sonucunda; asıl davanın kabulüne, birleşen davanın ise reddine karar verilmiştir.

İlk Derece Mahkemesi kararına karşı davacı vekili, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı vekili ve Devrimci Turizm İşçileri Sendikası vekilince temyiz yoluna başvurulmuş ve Dairece İlk Derece Mahkemesi kararının bozulmasına karar verilmiştir.

İlk Derece Mahkemesince bozmaya uyularak yeniden yapılan yargılama sonucunda; asıl ve birleşen davanın reddine karar verilmiştir.

İlk Derece Mahkemesi kararı asıl ve birleşen dava bakımından davacı vekili tarafından temyiz edilmekle; kesinlik, süre, temyiz şartı ve diğer usul eksiklikleri yönünden yapılan ön inceleme sonucunda, temyiz dilekçelerinin kabulüne karar verildikten ve Tetkik Hâkimi tarafından hazırlanan rapor dinlendikten sonra dosyadaki belgeler incelenip gereği düşünüldü:

I. DAVA

1. Asıl davada davacı Türkiye Otel Lokanta Dinlenme Yerleri İşçileri Sendikası (Toleyis) vekili dava dilekçesinde; müvekkili Sendikanın Buca İmar ve İnşaat Sanayi Teknik Hizmetler AŞ'ye (Buca İmar AŞ) ait işyerlerinde toplu iş sözleşmesi bağtlayabilmek için çoğunluk tespit talebinde bulunduğunu ancak müracaat tarihi itibarıyla işyerinde 29 işçinin çalıştığı, 14 işçinin sendika üyeliğinin bulunduğu, bu sonuca göre müvekkili Sendikanın yeterli çoğunluğu sağlayamadığının bildirildiğini, işverene ait işyerlerinin işletme statüsünde yer aldığını, baraj sayının 12 olduğunu, işveren vekillerinin de dikkate alınamayacağını ileri sürerek davalı Bakanlığın olumsuz tespit kararının iptali ile müvekkili Sendikanın başvuru tarihi itibarıyla söz konusu işletmede yeterli çoğunluğu sağladığının tespitine karar verilmesini talep etmiştir.

2. Birleşen davada davacı vekili dava dilekçesinde; davalılardan Devrimci Turizm İşçileri Sendikasının 05.09.2018 tarihinde Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı Çalışma Genel Müdürlüğüne müracaat ederek Buca İmar AŞ'ye ait işyerleri için çoğunluk tespit talebinde bulunduğunu, Çalışma Genel Müdürlüğünün, müvekkili Sendikanın 03.09.2018 tarihli müracaatını sonuçlandırıp kesinleşmesini beklemeden iptali istenen 06.09.2018 tarihli ve E. 62361 sayılı olumlu yetki tespit yazısında, davalı Sendikanın müracaat tarihi itibarıyla işyerlerinde çalışan 29 işçiden 15'inin üyeliğine sahip olduğunu bildirdiğini, Bakanlığın çoğunluk tespitinde dikkate aldığı çalışan sayıları ile üye sayılarının hatalı olduğunu ileri sürerek 06.09.2018 tarihli ve 62361 sayılı yetki tespitinin iptaline karar verilmesini talep etmiştir.

II. CEVAP

1. Davalı Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı vekili asıl ve birleşen davaya cevap dilekçelerinde; Bakanlık tespitine karşı itirazın 6 iş günlük süre içerisinde yapılması gerektiğini, hak düşürücü bu süre içerisinde davanın açılmadığının tespiti hâlinde esasa girilmeden davanın reddi gerektiğini, davacı Sendikanın Buca İmar AŞ'ye bağlı 18 No.lu işkolunda faaliyet gösteren işyerlerinde toplu iş sözleşmesi yapmak için 03.09.2018 tarihinde başvuruda bulunması üzerine e-Devlet kapısı üzerinden yapılan üyelik işlemleri ve işçi bildirimlerinin incelenmesinde başvuru tarihi itibarıyla işyerlerinde 29 işçinin çalıştığını, bunlardan 14 işçinin davacı Toleyis Sendikası üyesi olduğunu, diğer 14 işçinin de aynı işkolunda faaliyet gösteren Dev-Turizm İş Sendikası üyesi olduğunun tespit edildiğini, yeterli çoğunluğu sağlayamadığına ilişkin olumsuz yetki tespit yazısının davacı Sendikaya gönderildiğini, 05.09.2018 tarihli Dev-Turizm İş Sendikasının yapmış olduğu başvurunun incelenmesinde ise bu başvuru tarihi itibarıyla çalışmakta olan 29 işçiden 14 işçinin Toleyis Sendikası, 15 işçinin de Dev-Turizm İş Sendikası üyesi olduğunun anlaşıldığını, 06.09.2018 tarihli yetki tespit yazısının da her iki sendikaya gönderildiğini, müvekkili Bakanlığın çoğunluk tespitini kayıt üzerinden yaptığını, işveren vekili olarak bildirilmeyen kişilerin çoğunluk tespitinde kanun gereği nazara alınması gerektiğini belirterek ve dilekçesinde yazılı diğer sebeplerle asıl ve birleşen davanın reddini talep etmiştir.

2. Davalı Buca İmar AŞ vekili cevap dilekçesinde; davacı tarafın dilekçesinde belirttiği çalışan 29 kişi arasında B.B. ve T.K.'nin isimlerinin bulunmadığını, A.T.'nin ise işveren vekili olmadığını, imza yetkisinin bulunmadığını, normal çalışan olduğunu belirterek ve dilekçesinde yazılı diğer sebeplerle davanın reddini talep etmiştir.

3. Davalı Devrimci Turizm İşçileri Sendikası vekili birleşen davaya cevap dilekçesinde; davacı Sendikanın itirazının, Bakanlık tarafından yazının tebliğden itibaren 6 iş günü içinde yapılması gerektiğini, itiraza ilişkin başvurunun işyerinin bağlı bulunduğu Bakanlık Bölge Müdürlüğüne kaydettirilmesi gerektiğini, mevcut itirazda hak düşürücü sürenin geçirilmiş olduğunu, yapılan başvurunun itiraz sebeplerini içermediğini, anılan kişilerin işçi sayısı ve sendika üye sayılarının tespitinde dikkatine alınmadığını, Kanun'un öngördüğü oranın üzerinde bir oranda üyeye sahip olunduğunu belirterek ve dilekçesinde yazılı diğer sebeplerle davanın reddini talep etmiştir.

III. İLK DERECE MAHKEMESİ KARARI

İlk Derece Mahkemesinin 26.09.2019 tarihli ve 2018/455 Esas, 2019/360 Karar sayılı kararı ile davacı Sendikanın işletme düzeyinde %40 oranında yeterli çoğunluğu sağladığı gerekçesiyle davanın kabulüne karar verilmiştir.

IV. İSTİNAF

A. İstinaf Yoluna Başvuranlar

İlk Derece Mahkemesinin yukarıda belirtilen kararına karşı süresi içinde

davalı Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı vekili istinaf başvurusunda bulunmuştur.

B. Gerekçe ve Sonuç

İzmir Bölge Adliye Mahkemesi 15. Hukuk Dairesinin 01.12.2020 tarihli ve 2020/98 Esas,2020/25 Karar sayılı kararı ile İlk Derece Mahkemesi kararının usul ve esas bakımından yerinde olduğu gerekçesiyle başvurunun esastan reddine karar verilmiştir.

V.BOZMA VE BOZMADAN SONRAKİ YARGILAMA SÜRECİ

A. Birinci Bozma Kararı

1. Bölge Adliye Mahkemesinin yukarıda belirtilen kararına karşı süresi içinde davalı Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı vekili temyiz isteminde bulunmuştur.

2. Dairemizin 08.10.2020 tarihli ve 2020/6566 Esas, 2020/1108 Karar sayılı kararı ile somut uyuşmazlığın Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı tarafından yapılan olumsuz yetki tespitinin iptali istemine ilişkin olduğu, davanın sadece Bakanlığa yöneltildiği, Mahkemece de bu şekilde yargılamanın sonuçlandırıldığı, 6356 sayılı Sendikalar ve Toplu İş Sözleşmesi Kanunu'nun (6356 sayılı Kanun) 43 üncü maddesinin dördüncü fıkrasında olumsuz yetki tespitine itiraz istemine ilişkin davalarda, Mahkemece resen davanın o işkolunda çalışan işçilerin en az yüzde birini üye kaydeden işçi sendikaları ile işveren Sendikası veya sendika üyesi olmayan işverene ihbar edilmesi gerektiğinin açık olarak belirtildiği, bu anlamda aynı işkolunda çalışan işçilerin en az yüzde birini üye kaydeden işçi sendikaları ile işveren sendikası veya sendika üyesi olmayan işverenin hukuki menfaati bulunduğundan davaya katılma hakları olduğu, bu itibarla Mahkemece işveren Buca İmar AŞ ile "OLEYİS (Türkiye Otel, Lokanta ve Eğlence Yerleri İşçileri Sendikası)"na davanın ihbarı ve daha sonra işin esasının incelenmesi gerektiği gerekçesiyle bozma kararı verilmiştir.

B. İlk Derece Mahkemesince Bozmaya Uyularak Verilen Karar

İlk Derece Mahkemesinin 20/04/2021 tarihli ve 2020/142 Esas, 2021/234 Karar sayılı kararı ile Buca İmar AŞ'ye ait işyerlerinde 29 işçinin çalıştığı ve bunlardan 14 işçinin davacı Sendikanın üyesi olduğu, Buca İmar AŞ'nin 6 işyerinin işletme olarak tanımlanabileceği, Kanun'a göre yeterli çoğunluk 12 kişi olup bu durumda 14 üyesi bulunan davacı Sendikanın %40 çoğunluğu sağladığı gerekçesiyle asıl davanın kabulüne, yetki tespit kararında bir hata bulunmadığı gerekçesiyle birleşen davanın ise reddine karar verilmiştir.

C. İkinci Bozma Kararı

1. Mahkemenin yukarıda belirtilen kararına karşı süresi içinde davacı vekili, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı vekili ve Devrimci Turizm İşçileri Sendikası vekili temyiz isteminde bulunmuştur.

2. Dairemizin 21.10.2021 tarihli ve 2021/8208 Esas, 2021/14725 Karar sayılı kararı ile Mahkemece aralarında hukuk fakültesi iş hukuku anabilim dalında görev yapan öğretim üyesi, tespit konusu birimlerde yürütülen faaliyet konusunda uzman

bilirkişi ve insan kaynakları/işletme uzmanı bilirkişilerin yer aldığı bir bilirkişi kurulunun teşkil edilmesi, tespit konusu birimlerin işleyişine yönelik bilgi ve belgelerin söz konusu birimlerden getirilmesi, tespit konusu birimlerde keşif suretiyle bilirkişi incelemesi icra edilmesi, tespit konusu birimlerin bağımsız şekilde faaliyetinin bulunup bulunmadığının tespit edilmesi, tüm birimlerin tek bir merkezden yönetilip yönetilmediği ve yönetim birliği hususunun belirlenmesi, bu hususlarda tarafların beyanının alınması, tespit konusu birimlerin iş organizasyonu kapsamında tek bir işyeri niteliğinde bulunup bulunmadığının duraksamaya yer vermeyecek şekilde tespit edilmesi ve oluşacak sonuca göre karar verilmesi gerektiği gerekçesiyle bozma kararı verilmiştir.

D. İlk Derece Mahkemesince İkinci Bozmaya Uyularak Verilen Karar

İlk Derece Mahkemesinin yukarıda tarih ve sayısı belirtilen kararı ile dava konusu olayda yapılan keşif ve tüm dosya kapsamına göre davaya konu olan işyerlerinin ayrı ve bağımsız olarak faaliyet yürüttükleri, yaptıkları işlerin ve üretimlerin birbirlerinden bağımsız olduğu, idari ve mali yapılanma bakımından her bir işyerinin kendi bağımsız faaliyetinin olduğu, neticeten Buca İmar AŞ'ye ait işyerlerinde aynı işkolunda yer alan ayrı işyerlerinin söz konusu olduğu, bu nedenle işletme düzeyinde toplu iş sözleşmesi hükümlerine tâbi olduğu, ancak olayda her bir işletme düzeyinde toplu iş sözleşmesinin yapılmadığı, dolayısıyla bu yönde işletmelerde aranan çoğunluğun sağlanamadığı gerekçesiyle asıl davanın reddine, davalı Bakanlık tarafından verilen yetki tespit kararında herhangi bir hata ve yanlışlık bulunmadığı gerekçesiyle birleşen davanın da reddine karar verilmiştir.

VI. TEMYİZ

A. Temyiz Yoluna Başvuranlar

İlk Derece Mahkemesinin yukarıda belirtilen kararına karşı süresi içinde asıl ve birleşen dava bakımından davacı vekili temyiz başvurusunda bulunmuştur.

B. Temyiz Sebepleri

Davacı vekili; bilirkişi heyetinin Buca İmar AŞ'ye ait farklı adreslerde kurulu işyerlerinde aynı işkolunda yer alan ayrı işyerlerinin söz konusu olduğu, bu nedenle 6356 sayılı Kanun'a göre işletme düzeyinde toplu iş sözleşmesi hükümlerine tâbi olduğunu görüş olarak belirttiğini, bu duruma göre 03.09.2018 yetki müracaat tarihi itibarıyla davalı Şirkete ait işletmede çalışan işçi sayısının 29 ve müvekkili Sendikanın üye sayısının 14 olduğu dikkate alındığında Toleyis Sendikasının işletme düzeyinde toplu iş sözleşmesi için %40 barajını aştığını belirterek İlk Derece Mahkemesi kararının bozularak ortadan kaldırılması istemi ile temyiz yoluna başvurmuştur.

C. Gerekçe

1. Uyuşmazlık ve Hukuki Nitelendirme

Uyuşmazlık, 6356 sayılı Kanun'un 41 inci ve devamı maddeleri kapsamında yetki tespitine itiraz istemine ilişkindir.

2. İlgili Hukuk

1. 2709 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nın "Toplu iş sözleşmesi ve toplu sözleşme hakkı" kenar başlıklı 53 üncü maddesinin birinci fıkrası şöyledir:

"İşçiler ve işverenler, karşılıklı olarak ekonomik ve sosyal durumlarını ve çalışma şartlarını düzenlemek amacıyla toplu iş sözleşmesi yapma hakkına sahiptirler."

2. 6356 sayılı Kanun'un "Tanımlar" kenar başlıklı 2 nci maddesinin birinci fıkrasının ilgili kısmı da şöyledir:

"Bu Kanunun uygulanmasında;

...

d) İşletme toplu iş sözleşmesi: Bir gerçek veya tüzel kişiye ya da bir kamu kurum veya kuruluşuna ait aynı işkolundaki birden çok işyerini kapsayan sözleşmeyi,

...

ifade eder."

3. 6356 sayılı Kanun'un "Toplu iş sözleşmesinin kapsamı ve düzeyi" kenar başlıklı 34 üncü maddesinin ikinci fıkrası ise şöyledir:

"Bir gerçek ve tüzel kişiye veya bir kamu kurum ve kuruluşuna ait aynı işkolunda birden çok işyerinin bulunduğu işyerlerinde, toplu iş sözleşmesi ancak işletme düzeyinde yapılabilir."

4. 6356 sayılı Kanun'un "Yetki" kenar başlıklı 41 inci maddesinin birinci fıkrası da şöyledir:

"Kurulu bulunduğu işkolunda çalışan işçilerin en az yüzde birinin üyesi bulunması şartıyla işçi sendikası, toplu iş sözleşmesinin kapsamına girecek işyerinde başvuru tarihinde çalışan işçilerin yarısından fazlasının, işletmede ise yüzde kırkının kendi üyesi bulunması hâlinde bu işyeri veya işletme için toplu iş sözleşmesi yapmaya yetkilidir."

5. 6356 sayılı Kanun'un "Yetki Tespiti İçin Başvuru" kenar başlıklı 42 nci maddesi ise şöyledir:

"(1) Toplu iş sözleşmesi yapmak isteyen işçi sendikası Bakanlığa başvurarak yetkili olduğunun tespitini ister. İşveren sendikası veya sendika üyesi olmayan işveren de Bakanlığa başvurarak yetkili işçi sendikasının tespitini isteyebilir.

(2) Bakanlık, kayıtlarına göre başvuru tarihi itibarıyla bir işçi sendikasının yetkili olduğunu tespit ettiğinde, başvuruyu, işyeri veya işletmedeki işçi ve üye sayısını, o işkolunda kurulu işçi sendikaları ile taraf olacak işveren sendikası veya sendika üyesi olmayan işverene altı iş günü içinde bildirir.

(3) İşçi sendikasının yetki şartlarına sahip olmadığına ya da işyerinde yetki şartlarına sahip bir işçi sendikasının bulunmadığının tespiti hâlinde, bu bilgiler sadece başvuruyu yapan tarafa bildirilir.

(4) Sigortalılığın başlangıcı ile sona ermesine ilişkin bildirimlerden yasal süresi içinde Sosyal Güvenlik Kurumuna yapılmayanlar, yetkili işçi sendikasının tespitinde dikkate alınmaz.

(5) Yetki tespiti ile ilgili usul ve esaslar Bakanlıkça çıkarılacak bir yönetmelikle düzenlenir."

6. 6356 sayılı Kanun'un “Yetki İtirazı” kenar başlıklı 43 üncü maddesi de şöyledir:

“(1) Kendilerine 42 nci madde uyarınca gönderilen tespit yazısını alan işçi veya işveren sendikaları veya sendika üyesi olmayan işveren; taraflardan birinin veya her ikisinin yetki şartlarına sahip olmadığı veya kendisinin bu şartları taşıdığı yolundaki itirazını, nedenlerini de göstererek yazının kendilerine tebliğ edildiği tarihten itibaren altı iş günü içinde mahkemeye yapabilir.

(2) İtiraz dilekçesi görevli makama kayıt ettirildikten sonra mahkemeye verilir. Kurulu bulunduğu işkolunda çalışan işçilerin yüzde birinden daha az üyesi bulunan işçi sendikası, yetki itirazında bulunamaz.

(3) İtiraz dilekçesinde veya ekinde somut delillerin yer almaması hâlinde itiraz incelenmeksizin reddedilir. İşçi ve üye sayılarının tespitinde maddi bata ve süreye ilişkin itirazları mahkeme altı iş günü içinde duruşma yapmaksızın kesin olarak karara bağlar. (Değişik cümle: 12/10/2017-7036/34 md.) Bunların dışındaki itirazlar için mahkeme, duruşma yaparak karar verir ve bu karar hakkında istinaf yoluna başvurulması hâlinde bölge adliye mahkemesi bir ay içinde kararını verir. (Ek cümle: 12/10/2017-7036/34 md.) Bu karara karşı temyiz yoluna başvurulması hâlinde Yargıtay bir ay içinde kesin olarak karar verir.

(4) 42 nci maddenin üçüncü fıkrası uyarınca kendisine yetki şartlarına sahip olmadığı bildirilen işçi sendikası, altı iş günü içinde yetkili olup olmadığının tespiti için dava açabilir. Mahkeme açılan davayı o işkolunda çalışan işçilerin en az yüzde birini üye kaydeden işçi sendikaları ile işveren sendikası veya sendika üyesi olmayan işverene de bildirir. Mahkeme davayı iki ay içinde sonuçlandırır.

(5) İtiraz karar kesinleşinceye kadar yetki işlemlerini durdurur.”

3. Değerlendirme

1. İnceleme konusu asıl davada, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı tarafından 03.09.2018 başvuru tarihi itibarıyla Buca İmar AŞ işverenine ait 6 birimde toplam 29 işçi çalıştığı ve 14 sendika üyesi bulunduğu gerekçesiyle davacı Sendikanın toplu iş sözleşmesi yapabilmek gerekli çoğunluğu sağlayamadığına dair 06.09.2018 tarih ve 62360 sayılı olumsuz yetki tespit kararı verilmiştir.

2. İnceleme konusu birleşen davada ise Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı tarafından 05.09.2018 başvuru tarihi itibarıyla Buca İmar AŞ işverenine ait 6 birimde toplam 29 işçi çalıştığı ve 15 sendika üyesi bulunduğu gerekçesiyle davalı Devrimci Turizm İşçileri Sendikasının toplu iş sözleşmesi yapabilmek gerekli çoğunluğu sağladığına dair 06.09.2018 tarih ve 62361 sayılı olumlu yetki tespit kararı verilmiştir.

3. İlk Derece Mahkemesince bozma ilâmı doğrultusunda teşkil edilen bilirkişi heyeti ile mahallinde keşif icra edilmiş, yapılan araştırma sonrasında asıl ve birleşen davanın reddine karar verilmiş ise de karar dosya içeriği ile örtüşmemektedir. Bilirkişi raporunda yer alan tespitler; işyerlerinde yapılan işlerin 18 No.lu işkolunda aynı mahiyette işler olduğu, işyerlerinin ayrı ve bağımsız olarak faaliyet yürüttükleri, yaptıkları işlerin ve üretimlerin birbirlerine bağlı olmadığı, her

bir işyeri tarafından yapılan satışlarda ayrı ayrı fatura kesildiği, tek merkezden iş ve işlemlerin yürütülmesi uygulamasının yapılan işlerin ve üretimin birbirinden bağımsız olarak yürütülmesine bir engel teşkil etmediği, sonuç olarak idari ve mali yapılanmada üst düzeyde ortak sevk ve idare bulunmakla birlikte yapılan üretimin her işyerinin tamamen kendi bağımsız faaliyeti ile gerçekleştirildiği şeklindedir.

4. Açıklanan bu maddi ve hukuki olgular karşısında dava konusu Buca İmar AŞ işverenine ait İşkolları Yönetmeliği'nin 18 sıra numaralı işkolunda yer alan 6 birimin bağımsız işyerleri olduğu ve 6356 sayılı Kanun'un 34 üncü maddesinin ikinci fıkrası anlamında işletme teşkil ettiği, buna göre toplu iş sözleşmesi yapabilmek için %40 çoğunluğun sağlanması gerektiği açıktır. Bu itibarla 03.09.2018 yetki başvuru tarihi itibarıyla, asıl dava bakımından davacı Toleyis Sendikasının %40 çoğunluğu sağladığı anlaşıldığından asıl ve birleşen davanın kabulüne karar verilmesi gerekirken eksik inceleme ile yazılı şekilde hüküm tesisi hatalıdır.

Belirtilen sebeplerle, 6356 sayılı Kanun'un 43 üncü maddesinin üçüncü fıkrası uyarınca hükmün bozulmak suretiyle ortadan kaldırılması ve aşağıdaki gibi karar verilmesi gerekmiştir.

VII. HÜKÜM

Açıklanan sebeplerle;

A. Yukarıda tarih ve sayısı belirtilen İlk Derece Mahkemesi kararının **BOZULARAK ORTADAN KALDIRILMASINA,**

B. Asıl Dava Bakımından

1. Asıl davanın **KABULÜ** ile Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığının 06.09.2018 tarihli ve 62360 sayılı yetki tespiti kararının **İPTALİNE**, 03.09.2018 başvuru tarihi itibarıyla Türkiye Otel Lokanta Dinlenme Yerleri İşçileri Sendikasının Buca İmar ve İnşaat Sanayi Teknik Hizmetler AŞ'ye ait 18 No.lu işkolunda faaliyet gösteren (1366876.035, 1552676.035, 1629537.035, 1629538.035, 1629541.035, 1629545.035 sicil numaralı) işyerlerinde 6356 sayılı Kanun'un 41 inci maddesi gereğince toplu iş sözleşmesi yapmaya yetkili olduğunun **TESPİTİNE**,

2. Davalı Bakanlık harçtan muaf olduğundan harç alınmasına yer olmadığına,

3. Davacının yatırmış olduğu 71,80 TL harcın talep hâlinde davacıya iadesine,

4. Davacı vekille temsil edildiğinden, karar tarihinde yürürlükte olan tarifeye göre 9.200,00 TL vekâlet ücretinin davalıdan alınıp davacıya verilmesine,

5. Davacı tarafından yapılan 3.722,50 TL yargılama giderinin davalıdan alınıp davacıya verilmesine, davalının yaptığı yargılama giderinin üzerine bırakılmasına,

C. Birleşen Dava Bakımından

1. Birleşen davanın **KABULÜ** ile Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığının 06.09.2018 tarihli ve 62361 sayılı yetki tespiti kararının **İPTALİNE**,

2. Karar tarihi itibarıyla alınması gerekli 179,90 TL harçtan, peşin alınan 35,90 TL harcın mahsubuyla bakiye 144,00 TL harcın davalı Bakanlık harçtan muaf olduğundan diğer davalılardan alınarak Hazineye gelir kaydına,

3. Davacının yatırmış olduğu 35,90 TL peşin harcın davalı Bakanlık harçtan muaf olduğundan diğer davalılardan alınarak davacıya verilmesine,

4. Davacı vekille temsil edildiğinden, karar tarihinde yürürlükte olan tarifeye göre 9.200,00 TL vekâlet ücretinin davalılardan müştereken ve müteselsilen alınıp davacıya verilmesine,

5. Davacı tarafından yapılan 890,90 TL yargılama giderinin davalılardan müştereken ve müteselsilen alınıp davacıya verilmesine, davalıların yaptıkları yargılama giderlerinin üzerlerine bırakılmasına,

Yatırılan gider avanslarından varsa kullanılmayan bakiyelerinin ilgili tarafa iadesine,

Peşin alınan temyiz karar harcının istek hâlinde davacıya iadesine,
Dosyanın kararı veren İlk Derece Mahkemesine gönderilmesine,
23.02.2023 tarihinde oy birliğiyle kesin olarak karar verildi.